

Kirjaston ja koulun yhteistyöohjelma

Yhteistyöohjelman osapuolina ovat

- Lempäälän kirjastot (pääkirjasto, Sääksjärven kirjasto, Kuljun kirjasto, soveltuvin osin Valkeakosken ja Lempäälän yhteinen kirjastoauto Walle)
- Lempäälän peruskoulut (ala -ja yläkoulut)
- Lempäälän lukio ja Tredu Lempäälä

Käytännön yhteistyöstä vastaavat kirjaston henkilökunta (erityisesti koulu yhteistyöhän nimetyt henkilöt) sekä alakoulun osalta luokanopettajat ja yläkoulun ja lukion osalta äidinkielenopettajat. Ohjelmassa määritellään kirjasto-opetuksen ja lukuinnon lisäämiseen tähtäävän työn periaatteet.

Ohjelma on tarkennus opetussuunnitelmaan ja se on molempia osapuolia sitova. Ohjelma on tarkoitettu ohjaamaan yhteistyötä pysyvästi. Tämän sisältöisenä ohjelma on voimassa syyslukukaudelta 2017 eteenpäin.

Ohjelma on hyväksytty koulujen kirjastoyhdysheikkilöiden kokouksessa 17.8.2017.
Ohjelma on hyväksytty rehtorien kokouksessa 24.8.2017.

Yhteistyön tavoitetaso luokittain syksystä 2017 alkaen

Koulu yhteistyöllä pyritään tarjoamaan kaikille lempääläläisille koululaisille samat, hyvät tiedonhakutaidot sekä innostusta lukemiseen.

1. luokka

Mediakasvatus

Esikoululaisille opetetaan median peruskäsitteitä. Opetuksessa käytetään Aparaaattisaari -peiliä (tai Kirjatin mediamatka -peiliä). Opettajat voivat käyttää vapaasti verkossa pelattavia pelejä itse luokassa tai tilata kirjastonhoitajan luokkaan pelauttamaan peiliä. Peli vie aikaa yhden oppitunnin.

1. luokka

Kirjastonkäytön opetus

Luokka tulee tutustumaan lähimpään kivijalkakirjastoon. Käynnin aikana oppilaille esitellään kirjaston tilat (erityisesti lastenosaston tärkeät sijainnit), kerrotaan kirjastossa käyttäytymisestä, lainaamisesta ja kirjojen käsittelemisestä. Kirjastokäyntiin kuluu aikaa n. 1,5h.

2. luokka

Kirjavinkkaus

Nykyisellään 2-luokille tarjottava kirjavinkkaus on osa Lempäälän kulttuurirappusia ja kirjasto on veloitettu hoitamaan nämä vinkkaukset joka lukuvuosi huhtikuun loppuun mennessä. Kirjastonhoitaja vinkkaa joko kirjastossa tai koululuokassa ikäluokkaa kiinnostavaa kirjallisuutta. Mahdollisuuksien mukaan vinkkauksessa otetaan huomioon Kulttuurirappusten yhteinen teema. Kirjavinkkaus kestää yhden oppitunnin.

3. luokka

Kirjakassi

Kolmannella luokalla kirjastohoitaja ei tapaa luokkaa. Opettaja voi sen sijaan huolehtia hyvän kirjallisuuden saamisesta ja lukuinnon ylläpitämisestä tilaamalla luokkaan kirjallisuuskassin, jonka sisältö on valikoitu kolmasluokkalaisia silmälläpitäen. Opettajan toivomuksesta kassiin voidaan liittää kirjoja myös jostain tietystä teemasta. Kassin mukana saattaa luokkaan tulla kirjavinkkauskirje tai -video, jonka luokka käsittelee yhdessä.

4. luokka

Yksinkertainen verkkokirjastohaku

Neljättä luokkaa opettaville opettajille opetetaan syksyn alussa verkkokirjaston perusteet, jolloin opettaja voi käydä verkkokirjastohakua läpi luokkansa kanssa haluamanaan aikana. Opettaja saa kirjastolta myös materiaalia ja tehtäviä hakujen harjoitteluun.

Kirjavinkkaus

Kirjastonhoitaja vinkkaa joko kirjastossa tai koululuokassa ikäluokkaa kiinnostavaa kirjallisuutta. Kirjavinkkaus kestää yhden oppitunnin.

5. luokka

Tiedonhaun opetus

Luokka tulee kirjastoon, jossa käydään läpi kirjastoluokitus, verkkokirjastohaku sekä aineiston etsiminen kirjaston hyllystä. Samalla kertautuu aakkosjärjestys. Tiedonhaun opettelu vaatii n. 1,5h aikaa.

Kirjavinkkaus (kevätlukukaudella)

Kirjastonhoitaja vinkkaa joko kirjastossa tai koululuokassa ikäluokkaa kiinnostavaa kirjallisuutta. Kirjavinkkaus kestää yhden oppitunnin.

6. luokka

Tiedonhaun harjoittelu

Tiedonhaun harjoittelu liitetään johonkin kuutosen oppilaan omaan projektiin, esimerkiksi esitelmään tai tutkielmaan. Kirjastonhoitaja ja opettaja sopivat projektista ja kirjastonhoitaja käy luokassa tai luokka tulee kirjastoon tiedonhakuun. Kirjastonhoitaja varmistaa että tiedonhaun osalta oppilaan projekti sujuu, ja oppilas oppii varaamaan verkkokirjaston avulla itselleen tarpeelliset materiaalit.

7. luokka

Kirjavinkkaus

Kirjastonhoitaja vinkkaa joko kirjastossa tai koululuokassa ikäluokkaa kiinnostavaa nuortenkirjallisuutta. Kirjavinkkaus kestää yhden oppitunnin.

Tietokirjavinkkaus

Kirjastonhoitaja vinkkaa joko kirjastossa tai koululuokassa kiinnostavia tietokirjoja. Vinkkaus kestää yhden oppitunnin.

8. luokka

Kirjavinkkaus

Kirjastonhoitaja vinkkaa joko kirjastossa tai koululuokassa ikäluokkaa kiinnostavaa genrekirjallisuutta. Vinkkaus voidaan toteuttaa myös videon välityksellä. Kirjavinkkaus kestää yhden oppitunnin.

9. luokka

Tiedonhaun opetus

Ennen keskiasteen opintoihin siirtymistä varmistetaan, että oppilaalla on riittävät tiedonhaun taidot. Kirjastonhoitajan kanssa kerrataan verkkokirjastohakua tehtäviä tekemällä. Tiedonhaun opetukseen menee n. 1,5 h.

Tiedonhaun opetus voidaan yhdistää myös jonkin oppiaineen projektiin.

- **Lukio, Tredu Lempäälä**

Tiedonhaun opetus

Tiedonhaun opetuksesta huolehtii Virta-kampuksen kirjasto ja informaattikko.

Kirjavinkkaus

Lempäälän pääkirjaston kirjastonhoitaja vinkkaa joko kirjastossa tai koululuokassa ikäluokkaa kiinnostavaa kirjallisuutta. Kirjavinkkaus kestää yhden oppitunnin.

Kirjaston muut palvelut kouluille

Kirjakassit

Opettaja voi tilata koululuokkaan kirjastosta aineistokassin omien toiveittensa mukaan.

Yhteisökortit

Jokainen opettaja voi Lempäälässä työskennellessään käyttää ammattikirjallisuuden ja luokkansa tarvitseman kirjallisuuden lainaamisen yhteisökorttia. Kortti on opettajakohtainen ja kulkee opettajan mukana luokkatasolta toiselle tai koulusta toiseen kunnan sisällä. Kun opettaja lopettaa työnsä kunnassa, kortti lopetetaan. Sijainen voi käyttää korttia tilapäisesti.

Kirjasto-opetus opettajille

Kirjasto antaa tarvittaessa opettajille opetusta tiedonhaussa koskien kirjastotietokantoja tai internetiä, luokitusta tai kirjastonkäyttöä yleensä. Kirjasto tiedottaa opetukseen sopivista materiaaleista ja uutuukskirjoista.

Koulujen kirjastovastaavat

Jokaisella koululla toimii kirjastovastaava (tai useampia), jotka hoitavat koulun puolesta kirjastoyhteistyötä. Koulu ilmoittaa kirjastolle kirjastovastaavan vaihtumisesta.

Kirjastovastaavat ja kirjaston koulu yhteistyötä tekevät henkilöt kokoontuvat vuosittain.